

U d d r a g

Årsberetning 2006

om EU's udviklingspolitik og gennemførelse
af bistand til tredjelande i 2005

U d d r a g

Europa-
Kommissionen

Europa-Kommissionen

Samarbejdskontoret EuropeAid
Rue de la Loi 41 – B-1049 Bruxelles
Fax (32-2) 299 64 07
E-mail: europeaid-info@ec.europa.eu

Internet

<http://ec.europa.eu/world>
<http://ec.europa.eu/europeaid>
<http://ec.europa.eu/development>
http://ec.europa.eu/external_relations

På bagsiden af denne publikation er der vedhæftet en CD-ROM med en engelsk udgave af hele årsberetningen for 2006 (herunder med et geografisk og tematisk overblik og finansiell og statistisk information). Du kan også se hele rapporten på fransk og engelsk samt centrale uddrag på EU's 20 officielle sprog på internet på adressen http://ec.europa.eu/europeaid/reports/index_en.htm

Der er også mulighed for at bestille papirudgaver af begge publikationer (europeaid-info@ec.europa.eu).

Hverken Europa-Kommissionen eller personer, der handler på dennes vegne, kan gøres ansvarlig for anvendelsen af oplysningerne i denne publikation.

Bibliografiske oplysninger findes bagest i denne publikation.

Design/Prepress: Mostra Communication

© Fotos:

EF/G. Barton: s. 14

EF/M. Bleich: s. 5

EF/R. Canessa: s. 7 og 11

EF/O. Lehner: s. 9

EF/S. Pugh: s. 12

EF/A. Sizikov: s. 16

EF/Sydafrika: forside, bagside

EF/Delegationen i Libanon: s. 15

EF/Delegationen i Vietnam: s. 3

EF/Handicap International: s. 13

Luxembourg: Kontoret for De Europæiske Fællesskabers Officielle Publikationer, 2006

ISBN 92-79-02334-9

© De Europæiske Fællesskaber, 2006

Gengivelse er kun tilladt med angivelse af kilde.

Trykt i Belgien, september 2006

Trykt på hvidt klorfrit papir

Forord

Dette er den sjette årsberetning om Europa-Kommissionens udviklingspolitik og gennemførelse af bistand til tredjelande.

Den Europæiske Union (Europa-Kommissionen og medlemsstaterne) tegner sig i dag for 55 % af verdens bistand til andre lande og er således verdens største donor. Kommissionen administrerer en femtedel af denne bistand. Som ansvarlig donor ved vi, at mængden af bistand kun er én side af samme sag. Lige så vigtigt er det at forbedre bistandens kvalitet og effektivitet.

Målet med EU's bistand til tredjelande er at hjælpe de pågældende lande med at overvinde vanskeligheder og gennemføre egne politiske, sociale og økonomiske reformer.

Tallene viser, at Kommissionen har forpligtet sig til at bekæmpe fattigdom og fremme fred, menneskerettigheder og bæredygtig udvikling i mere end 150 lande verden over.

Denne årsberetning viser de mange facetter af EU's bistand til tredjelande i 2005. Der var særlig fokus på Kommissionens fortsatte støtte til processen med at bringe landene i det vestlige Balkan nærmere til optagelse i EU, den europæiske naboskabspolitikens udvidelse med forhandlinger om handlingsplaner med Georgien, Armenien, Aserbajdsjan, Libanon og Egypten og fortsat støtte til sociale og økonomiske reformer i Asien og Latinamerika.

EU har desuden taget særlige udfordringer op på verdensplan i 2005: miljømæssig bæredygtighed, narkotikabekæmpelse og fremme af demokratiske processer ved udsendelse af over 1 000 valgobservatører.

Afrika er det vigtigste geografiske fokus for EU's udviklingspolitik på linje med FN-topmødets midtvejsundersøgelse af millennium-udviklingsmålene. Fem år efter millennium-erklæringens vedtagelse har EU uddybet sit engagement og selv sat nye mellemliggende mål for den offentlige udviklingsbistand for 2010.

De særlige problemer, som Afrika står over for, navnlig de afrikanske lande syd for Sahara, kræver en særlig afpasset respons. I løbet af året vedtog EU en "Strategi for Afrika" – et mærkbart løft i EU's bistand til Afrika, både med hensyn til kvantitet og kvalitet. Kommissionen færdiggjorde også sin revision af Cotonou-aftalen.

2005 var et rekordår for EU-bistand: Kommissionen udbetalte i alt 7,5 mia. EUR og ydede bistand med større hastighed og effektivitet. Kommissionen viste sig også som en effektiv og pålidelig bistandsyder, som engagerede sig langt videre end den allerførste humanitære indsats i forbindelse med to forfærdelige naturkatastrofer, nemlig tsunamien i Sydøstasien og jordskælvet i Kashmir.

Dette engagement og den effektive indsats er resultatet af en løbende proces med strukturreformer. Mellem 2001 og 2005 er mængden af forpligtet bistand steget 44 % og betalingerne 50 %, og det tager nu i gennemsnit 3,3 år at gennemføre et program mod tidligere 5 år. Denne forbedring skyldes til dels reformerne i perioden 2001-2004, hvor forvaltningen af programmer er blevet uddelegeret fra hovedsædet til Kommissionens delegationer i andre lande.

Strukturreformen af EU's bistand omfatter også bedre interne administrative procedurer og tættere koordination med andre donorer i marken og i multilaterale fora. Med Den Europæiske Konsensus om Udvikling, som blev vedtaget i 2005, har Kommissionen, Parlamentet og EU's medlemsstater fastlagt fælles værdier for udviklingspolitik, og i marts undertegnede medlemsstaterne og Kommissionen OECD's Paris-erklæring om bistandseffektivitet. Kommissionen vil følge dens gennemførelse meget nøje.

Endelig blev der i 2005 gjort forberedelser til den næste programmeringsperiode: der blev lavet udkast til nye landestrategipapirer, iværksat en ny undersøgelse af finansforordningen og gennemførelsesbestemmelserne og indledt en ny revision af finansieringsinstrumenterne. Dette vigtige arbejde vil fortsætte i 2006. Kommissionen vil samtidig forfølge mål for større sammenhæng, tættere samarbejde med andre donorer og yderligere forenkling af procedurerne for gennemførelse af programmer.

I samråd med
Louis Michel,
medlem af Europa-
Kommissionen med ansvar
for udvikling og humanitær
bistand

Benita Ferrero-Waldner,
medlem af Europa-Kommissionen
med ansvar for eksterne forbindelser
og den europæiske naboskabspolitik og EuropeAid

Indledning

Den Europæiske Union er verdens største donor af udviklingsbistand, udviklingslandenes vigtigste handelspartner og en central aktør i den politiske dialog. EU forpligtede sig i 2005 til frem mod 2010 at fordoble sin officielle udviklingsbistand (ODA).

Europa-Kommissionen ydede i 2005 mere udviklingsbistand end nogensinde før: der blev brugt 6,2 mia. EUR⁽¹⁾ sammenlignet med 5,7 mia. EUR det foregående år. Det viste igen, at Kommissionen, som administrerer omkring en femtedel af EU's samlede officielle udviklingsbistand, kan opfylde sine forpligtelser effektivt og hurtigt, således at pengene når dem, der har behov for dem. Resultaterne viser værdien af de reformer, der blev iværksat i 2000 med henblik på at forbedre den måde, som Kommissionens bistand til tredjelande anvendes på. Dette forhold, sammenholdt med EU's aktiviteter til afhjælpning af naturkatastrofer som Tsunamien og jordskælvet i Pakistan, viser, at Kommissionen bliver en stadigt mere pålidelig partner.

De overordnede mål med EU's udviklingspolitik og bistanden til tredjelande er fastsat i traktatens artikel 177.

Inden for disse rammer opstillede Kommissionen i sin årlige politikstrategi for 2005⁽²⁾ specifikke mål af særlig betydning for udviklingspolitikken og eksternt bistand. I 2005 valgte den at fokusere på følgende:

- Stabiliserings- og associeringsprocessen på Balkan
- Yderligere gennemførelse af den europæiske naboskabspolitik, navnlig gennem handlingsplaner
- Skabelse af fire "fælles rum" i forhold til Rusland
- Bidrag til genopbygning af Irak
- Revidering og optrapning af EU-bistanden til virkeliggørelse af millennium-udviklingsmålene
- Iværksættelse af den afrikanske fredsfacilitet
- Iværksættelse af en EU-vandfacilitet.

Som et supplement til målene i den årlige politikstrategi planlægger Kommissionen også at indgå og undertegne en revideret Cotonou-aftale. Sammen med gennemførelsen af fredsfaciliteten og understregningen af millennium-udviklingsmålenes betydning medvirkede dette mål til, at Afrika i 2005 havde den højeste prioritet.

Denne prioritering lå til grund for de foranstaltninger og finansieringsprogrammer, der blev gennemført i 2005. De pågældende foranstaltninger beskrives udførligt i årsberetningen.

⁽¹⁾ Eksternt bistand, som forvaltes af EuropeAid (plus CARDS), medens den samlede ODA, som Kommissionen udbetalte i 2005, er på 7,5 mia. EUR.

⁽²⁾ KOM(2004) 133 endelig.

Ud over disse overordnede retningslinjer var EU's bistands- og udviklingspolitik i 2005 koncentreret om fem hovedområder:

- I forbindelse med forberedelsen af FN-topmødet i september 2005 gentog EU også sit tilsagn med hensyn til **virkeliggørelse af millennium-udviklingsmålene** og vedtog en fælles tilgang til udvikling. EU gav også faste tilsagn om at fremskynde virkeliggørelsen af millennium-udviklingsmålene gennem: mere og bedre bistand, øget politiksammenhæng på udviklingsområdet og en øget indsats for Afrika.
- En ny **udviklingspolitisk trepartserklæring**, "Den Europæiske Konsensus om Udvikling", blev godkendt af Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen og suppleret med en **EU-strategi for Afrika**. Afrikas specifikke problemer, navnlig i landene syd for Sahara, kræver velegnede løsninger. Denne målrettede strategi vil give et mærkbart løft til EU's bistand til Afrika, både med hensyn til kvantitet og kvalitet.
- EU videreudviklede sin **fremgangsmåde med partnerskaber**: landene tilbydes rammer for deres samarbejde med EU, som både fremmer samarbejde og er tilpasset deres situation. Der blev i 2005 gjort betydelige fremskridt med hensyn til at styrke disse partnerskaber med landene på Vestbalkan, Rusland, Latinamerika og AVS-landene, og det var også et vigtigt år for den europæiske naboskabspolitik.
- Den **politiske dimension i forbindelse med støtte og bistand til tredjelande** har haft grundlæggende betydning, hvad enten der har været tale om at anvende bistand som løftestand for politisk dialog eller om at finansiere specifikke foranstaltninger til styrkelse af retsstaten og respekt for menneskerettigheder.
- EU holdt i 2005 fast ved **kravet om hurtigere og bedre gennemførelse af bistand**. Paris-erklæringen, som blev undertegnet af EU's medlemsstater og EU i 2005, udgjorde et meget vigtigt bidrag på dette område, og resultaterne vil snart være synlige.

1 | Hen imod virkeliggørelse af millennium-udviklingsmålene

1 | 1 Opbakning til FN-topmødet i 2005 og opstilling af EU's mål

Det internationale samfund iværksatte i 2005 en række vigtige initiativer til bekæmpelse af fattigdommen på verdensplan gennem en aktiv relancering af millennium-udviklingsmålene. **EU spillede en ledende rolle** under FN-verdenstopmødet i september 2005, både politisk og med hensyn til finansielle tilsagn.

I forbindelse med forberedelsen af topmødet nåede EU på baggrund af Kommissionens forslag til enighed om en række foranstaltninger, der skulle gøre det muligt hurtigere at nå millennium-udviklingsmålene, som tager sigte på at afhjælpe de problemer, der optræder i forbindelse med ekstrem fattigdom. De udgjorde grundlaget i EU's bidrag til FN-topmødet og omfattede tre hovedelementer:

Betydeligt mere og bedre EU-bistand

De 25 medlemsstaters officielle udviklingsbistand beløb sig til i alt 43 mia. EUR i 2005. EU besluttede at øge sit budget for officiel udviklingsbistand ud over de tilsagn, der blev givet i Monterrey – dvs. 0,39 % af BNI i 2006 – og forpligtede sig til et midlertidigt minimumsmål for 2010 for hver medlemsstat på 0,51 % af BNI (0,17 % for de nye medlemsstater) med henblik på at nå det mål på 0,7 %, der er opstillet for 2015 af FN. Hermed når EU's kollektive indsats op på 0,56 % af BNI i 2010. I absolutte tal betyder dette tilsagn, at der årligt vil kunne tilvejebringes **yderligere 20 mia. EUR i officiel udviklingsbistand**, når man kommer frem til 2010.

Politikker på andre områder burde også bidrage til at nå millennium-udviklingsmålene

Udviklingssamarbejde alene vil ikke være tilstrækkeligt til at nå millennium-udviklingsmålene. Andre EU-politikker er vigtige, når det drejer sig om at hjælpe udviklingslandene med at nå millennium-udviklingsmålene, hvilket er årsagen til, at man søger at sikre **sammenhæng i politikkene for at fremme udvikling**⁽¹⁾. EU har besluttet at skabe sammenhæng mellem 12 politikområder⁽²⁾ og millennium-udviklingsmålene og tidsrammen herfor, og har på disse 12 områder godkendt specifikke forpligtelser vedrørende udviklingsfremmende politiksammenhæng for at sikre overensstemmelse med de udviklingspolitiske mål.

En prioritet: Afrika

Kommissionen ønsker at koncentrere sin indsats om Afrika for at hjælpe afrikanerne med at blive de vigtigste aktører i forbindelse med deres egen udvikling, og for at de kan fungere som katalysatorer for supplerende udviklingsbistand. EU arbejder på at etablere et **virkeligt partnerskab** baseret på ansvarlige forbindelser inden for handel og politik. Ud over den generelle prioritering af social kohæsion og bæredygtig udvikling fremmer EU det netværk, der er nødvendigt for at sikre regional integration mellem afrikanske lande og for syd-syd-handelen. Den Europæiske Union har også etableret et partnerskab med Den Afrikanske Union, og dens institutioner refinansierer bl.a. den afrikanske fredsfacilitet.

⁽¹⁾
KOM(2005) 134 – april 2005.

⁽²⁾
Handel, miljø, klimænderinger, sikkerhed, landbrug, fiskeri, globaliseringens sociale dimension, migration, forskning og udvikling, informationssamfundet, transport og energi.

1 | 2 EU's syn på udvikling

Formændene for Kommissionen, Rådet og Europa-Parlamentet godkendte den 20. december 2005 EU's nye udviklingspolitiske erklæring, Den **Europæiske Konsensus om Udvikling**⁽⁶⁾, som udgør en milepæl i EU's udviklingssamarbejde. For første gang i 50 år er der på EU-plan defineret fælles værdier, principper, mål og midler til bekæmpelse af fattigdom og virkeliggørelse af millennium-udviklingsmålene.

EU's strategi for Afrika⁽⁶⁾, som blev vedtaget i december, er den første konkrete anvendelse af den Europæiske Konsensus om Udvikling. Den fastlægger rammerne for medlemsstaternes og Europa-Kommissionens foranstaltninger til støtte for Afrikas indsats for at nå millennium-udviklingsmålene, og i disse rammer indgår øget støtte til navnlig fred og sikkerhed, regeringsførelse, infrastruktur og handel.

Øget indsats for børn

EU's nye udviklingspolitiske erklæring og den nye EU-strategi for Afrika opprioriterer børns behov og rettigheder (uddannelse, sundhed, børnearbejde, børnehjem m.m.), eftersom EU har forpligtet sig til at gøre fremskridt med virkeliggørelse af de internationalt fastlagte mål i konventionen om barnets rettigheder. Der er fastlagt retningslinjer for børns rettigheder med henblik på politikdialoger på delegationsniveau. Gruppen af kommissærer til fremme af grundlæggende rettigheder under forsæde af kommissionsformand José Manuel Barroso besluttede i april 2005 at arbejde hen imod en "Pagt for barnet" til fremme af børns rettigheder i EU's interne og eksterne politik.

⁽⁶⁾
Kommissionen og Rådet
(almindelige anliggender og
eksterne forbindelser)
godkendte dokumentet den
22. november 2005 (14820/05),
mens Parlamentet godkendte
det på sit plenarmøde den
15. december 2005
(Beslutning n. P6-TA-PROV
(2005) 0528.

⁽⁶⁾
KOM(2005) 132.

2 | Partnerskaber

2 | 1 Samarbejde med landene på Vestbalkan

Landene på Vestbalkan gjorde i 2005 betydelige fremskridt med hensyn til stabilisering og forsoning, interne reformer og regionalt samarbejde. Nu, da de er tættere på EU, vil de fortsætte med at nyde godt af den finansielle bistand under CARDS-programmet, indtil det enstrengede instrument for førtiltrædelsesbistand tages i brug i 2007⁽⁷⁾. Det Europæiske Råd bekræftede i juni 2005 sit tilsagn om at gennemføre Thessaloniki-dagsordenen. Der blev taget vigtige skridt i 2005: der blev indledt tiltrædelsesforhandlinger med Kroatien, Den Tidligere Jugoslaviske Republik Makedonien blev indrømmet kandidatstatus, man kom tættere på en stabiliserings- og associeringsaftale med Albanien, og der blev indledt forhandlinger om en sådan aftale med Serbien og Montenegro og Bosnien-Hercegovina. Den politiske proces, der skal føre frem til en beslutning om Kosovos fremtidige status, er gået i gang. Muligheden for EU-medlemskab er et stort incitament til politisk og økonomisk reform, og den har medvirket til at skabe forsoning mellem befolkningerne i regionen.

2 | 2 EU's naboskabspolitik

EU's naboskabspolitik⁽⁸⁾ tager sigte på at udvikle et område, hvor Den Europæiske Union deler velstand og stabilitet med sine naboer på grundlag af gensidigt vedtagne forpligtelser og i overensstemmelse med principperne for fælles ejendomsret. Den tilbyder adgang til det indre marked og bistand til at leve op til EU's normer samt bistand til at gennemføre reformer, der kan stimulere den økonomiske og sociale udvikling. Til gengæld giver naboskabspartnerne præcise tilsagn, hvis efterlevelse kan kontrolleres, om at styrke retsstaten, demokrati og respekt for menneskerettighederne, om at fremme økonomisk reform, beskæftigelse og social samhørighed og om at samarbejde om centrale udenrigspolitiske mål (bekæmpelse af terrorisme, ikke-spredning af masseødelæggelsesvåben). Partnerskabet er udformet således, at fremskridt belønnes med større incitament, som er uden sammenhæng med mulighederne for tiltrædelse. EU's naboskabspolitik omfatter også løsning af problemer i forbindelse med illegal indvandring i EU, grænseforvaltning og organiseret kriminalitet.

I 2005 blev der gjort yderligere fremskridt med hensyn til afslutning af handlingsplanerne med de lande, der er omfattet af den europæiske naboskabspolitik, navnlig med hensyn til markedsøkonomisk status, visumlempelser og energidialog med Ukraine, etablering af en grænseovervågningsmission ved grænsen mellem Moldova og Ukraine samt styrkelse og udvidelse af omfanget af den politiske dialog med en række Middelhavslande. Der er ved at blive gennemført **nye handlingsplaner** sammen med Jordan, Israel, Den Palæstinsiske Myndighed, Moldova og Ukraine. Der er endelig blevet indledt forhandlinger med Georgien, Armenien og Aserbajdsjan. I Middelhavsområdet er der lagt øget vægt på at støtte økonomisk reform, der er iværksat af partnerlandene, på at finansiere sektorpolitikker (navnlig uddannelse og sundhed) og fremme demokrati, menneskerettigheder og god regeringsførelse.

2 | 3 "Fælles rum" i forhold til Rusland

Der blev i maj 2005 vedtaget en samlet pakke af køreplaner for etablering af **fire "fælles rum"**⁽⁹⁾ for EU og Rusland. Disse køreplaner indeholder fælles mål vedrørende forbindelserne mellem EU og Rusland og beskriver de foranstaltninger, der er nødvendige for at nå disse mål. Hertil kommer, at EU's samarbejde med Rusland videreføres inden for rammerne af det strategiske partnerskab, der er etableret mellem de to parter.

⁽⁷⁾ Bortset fra Kroatien, som allerede er blevet indrømmet status som kandidatland og nyder godt af alle tre finansielle førtiltrædelsesinstrumenter samt det regionale CARDS-program.

⁽⁸⁾ KOM(2004) 373 endelig.

⁽⁹⁾ Et fælles økonomisk rum, et fælles rum for frihed, sikkerhed og retfærdighed, et fælles rum for sikkerhed udadtil og et fælles rum for forskning, uddannelse og kultur.

2 | 4 Det ældste partnerskab: Afrika, Caribien og Stillehavet

2005 var også det år, hvor **Cotonou-aftalen** blev revideret. Cotonou-aftalen, som fastlægger rammerne for **forbindelserne med landene i Afrika, Caribien og Stillehavet (AVS)**, er EU's ældste partnerskab, og det tager sigte på at fremme en fælles strategi til bekæmpelse af fattigdom gennem anvendelse af virkelige partnerskaber.

Fælles institutioner, herunder Den Blandede Parlamentariske Forsamling og AVS-EF-ministerrådet har siden begyndelsen spillet en central rolle i partnerskabet, og inddragelsen af civilsamfundet og andre aktører har bidraget til at øge effektiviteten i samarbejdet mellem AVS-landene og EU.

De sociale, økonomiske, politiske, kulturelle og miljømæssige aspekter i forbindelse med den bæredygtige udvikling er integreret i hele aftalen og afspejler de relevante internationale forpligtelser, der er indgået af Den Europæiske Union og AVS-partnerne.

Der gøres derudover stadige fremskridt med etablering af rammer for innovativt økonomisk og handelsmæssigt samarbejde, der skal tage sigte på at fremme udvikling gennem styrkelse af regional økonomisk integration, fjernelse af handelshindringer og fremme af gradvis integration af AVS-landene i den globale økonomi.

For at opnå resultater med partnerskabet med AVS-landene blev der opnået enighed om at oprette en ny **Europæisk Udviklingsfond** med et rådighedsbeløb på 22,682 mia. EUR til AVS-landene i perioden 2007-2013.

2 | 5 Styrkelse af partnerskabet med Latinamerika

I maj 2005 mødte EU's udenrigsministre deres modparter fra Rio-gruppen. Diskussionerne drejede sig navnlig om regionale integrationsprocesser i Latinamerika, social ulighed og udstødelse. Parterne drøftede også forberedelserne af FN-topmødet i september 2005.

I december 2005 besluttede Europa-Kommissionen at skabe fornyet dynamik i partnerskabet med Latinamerika gennem vedtagelsen af en meddelelse til fremme af et styrket partnerskab mellem Den Europæiske Union og Latinamerika.

Der er blevet ført yderligere forhandlinger om en associerings- og frihandelsaftale mellem EU og Mercosur, og der er truffet indledende foranstaltninger til indgåelse af aftaler med Centralamerika og Andesfællesskabet.

3 | En øget politisk dimension

3 | 1 Instrumenter til fremme af demokrati og menneskerettigheder

Denne prioritet er afspejlet i alle de indgåede aftaler og omsættes til politisk dialog på landsplan og regionalt plan samt i geografiske samarbejdsprogrammer. Det **europæiske initiativ til støtte for demokrati og menneskerettigheder** (EIDHR)⁽¹⁰⁾ tager hovedsagelig sigte på de lande, der har de største bistandsbehov på disse områder: de vigtigste bistandsmodtagere er civilsamsfundsorganisationer, der er aktive på disse områder. I 2005 blev der anvendt 126,7 mio. EUR, navnlig til at videreføre finansieringen af projekter, der var igangsat de to foregående år. Projekterne omfattede bistand til det arbejde, der udføres af FN's Højkommissariat for Menneskerettigheder, Europarådet, de særlige domstole for det tidligere Jugoslavien, Sierra Leone og Cambodja og projekter til fremme af demokrati i Belarus⁽¹¹⁾ og andre initiativer til støtte for oprindelige folk. Der blev afsat 10 mio. EUR til **Irak**, som i 2005 var en særlig prioritet. Der blev inden for rammerne af FN's trustfonde udvalgt projekter, der navnlig vedrører forfatningsprocessen, uddannelse af nationale valgobservatører og civilsamsfundsorganisationer.

EU opfattes i stigende grad som en central aktør i forbindelse med **valgobservationsopgaver**. Ved iværksættelse af en valgobservationsmission arbejder Kommissionen, Europa-Parlamentet og Rådet tæt sammen om at vurdere, i hvilket omfang valgene er "frie og fair". Antallet af valgobservationsopgaver er øget i 2005, og der vil blive endnu flere i 2006. Der blev anvendt 1 000 observatører i 2005 sammenlignet med 632 i 2004.

Valgobservationsmissionerne fandt sted i forbindelse med præsidents- eller parlamentsvalg eller folkeafstemninger i Afghanistan, Burundi, Guinea-Bissau, Libanon, Liberia, Etiopien, Den Demokratiske Republik Congo, Venezuela og Sri Lanka. Den Europæiske Union har i forbindelse med alle disse missioner opnået større synlighed, samtidigt med, at den er blevet en stadig mere vigtig aktør, hvad angår styrkelse af den demokratiske proces. Ved udgangen af 2005 var der også ved at blive forberedt observationsmissioner i 2006 (Vestbredden og Gazastriben, Uganda og Haiti).

Ud over selve valgobservationsmissionerne blev der også ydet finansiell bistand til valgprocesserne gennem projekter i asiatiske lande og AVS-lande.

3 | 2 Etablering af rammer for politisk dialog

I AVS-landenes tilfælde gav den reviderede Cotonou-aftale, som blev undertegnet i juni 2005⁽¹²⁾, mulighed for at øge den politiske dimension af partnerskab ved hjælp af en mere **systematisk, formel, effektiv og resultatorienteret politisk dialog**, der er baseret på veletablerede principper for partnerskab og ejendomsret.

AVS-EU-partnerne har også indført en henvisning til **samarbejde om at bekæmpe spredning af masseødelæggelsesvåben**. Der er tale om et virkeligt gennembrud inden for de internationale forbindelser. Der er også indført en henvisning til Den Internationale Straffedomstol og Rom-statutten i aftalen for at vise partnernes fælles forpligtelse i forhold til de institutioner, der varetager styringen af det internationale samfund. Den reviderede aftale indeholder desuden en klausul, der bekræfter AVS-landenes og EU's internationale **samarbejde om terrorbekæmpelse**. Styrkelsen af partnerlandenes evne til at bekæmpe terrorisme skal finansieres med andre ressourcer end dem, der er afsat til finansiering af udviklingssamarbejdet mellem AVS-landene og EU⁽¹³⁾.

⁽¹⁰⁾ KOM(2001) 252 endelig.

⁽¹¹⁾ Herunder det europæiske humanistiske universitet i Vilnius, som tilbyder videregående uddannelse på belarussisk vedrørende demokrati og menneskerettigheder.

⁽¹²⁾ Ratifikationerne skal fortsætte. Aftalen bør træde i kraft den 1. januar 2008.

⁽¹³⁾ Revideret Cotonou-partnerskabsaftale: Rådets/Kommissionens fælleserklæring om finansiell og teknisk bistand i forbindelse med samarbejde om bekæmpelse af terrorisme og artikel 11a indsat i den reviderede Cotonou-partnerskabsaftale.

3 | 3 Migrations- og asylspørgsmål inden for rammerne af udviklingspolitikken

Disse meget debatterede spørgsmål kræver fastlæggelse af politikker og bistand, hvormed der tages hensyn til både de muligheder og de problemer, de afføder. Det Europæiske Råd har i den forbindelse gentagne gange understreget behovet for en integreret tilgang til migrations-spørgsmålet.

På det politiske plan har EU i sin opfølgning af **Haag-programmet fra 2004** udviklet sin migrationspolitik yderligere for så vidt angår tredjelande. Nationale og regionale programmer som f.eks. MEDA og TACIS har central betydning, hvad angår finansiering af migrations- og asylprojekter. Det tematiske program AENEAS, som blev iværksat i 2004⁽¹⁴⁾, supplerer de geografiske programmer: Der ydes herunder finansiell og faglig bistand til tredjelande som supplement til deres indsats for at sikre mere effektiv forvaltning af migrationsstrømmene på alle niveauer. Det samlede budget for den første række af projekter, som blev udvalgt i løbet af 2005, var på 30 mio. EUR, hvoraf ca. 16 mio. EUR var øremærket til Middelhavsområdet. Den anden indkaldelse af forslag blev offentliggjort i december 2005, og det samlede budget var her 40,3 mio. EUR. Der vil blive foretaget en geografisk prioritering af SNG-landene, Middelhavslandene og landene syd for Sahara.

Hvad angår asyl, vedtog Kommissionen den 1. september 2005 en **meddelelse om regionale beskyttelsesprogrammer**⁽¹⁵⁾. De første pilotprogrammer skal gennemføres i Tanzania og i de vestlige nyligt uafhængige stater (NIS), i tæt samarbejde med de involverede tredjelande og UNHCR, således at flygtninge, der har brug for beskyttelse, hurtigt kan få den og på en måde, der bedst svarer til deres behov.

⁽¹⁴⁾
Forordning (EF) nr. 491/2004.

⁽¹⁵⁾
KOM(2005) 388 endelig.

4 | Mere, bedre og hurtigere bistand – EU leverer resultater

4 | 1 Bistandens effektivitet

Indsatsen for at øge bistandens effektivitet er koncentreret om enkle, men praktiske måder, hvorpå man kan harmonisere forberedelsen af landestrategier, om ydelsen af bistand og den måde, hvorpå der rapporteres om dens anvendelse, om implementering af mere pålidelige systemer og procedurer i de bistandsmodtagende lande og mere koordinering mellem donorerne. Partnerlandene indtager hovedrollen og påtager sig at forbedre deres operationelle udviklingsstrategier, styrke forvaltningen af deres offentlige finanser og af offentlige indkøb og at forbedre kontrol og revisionsmetoder. Herved er det muligt for donorerne at koordinere deres aktiviteter bedre og at kanalisere mere bistand gennem det nationale budget og at mindske rapporteringsbehovene. Transaktionsomkostningerne for partnerlandene reduceres, hvilket frigør allerede knap kapacitet inden for forvaltning og administration til nationale prioriteter. Et vigtigt aspekt i forbindelse med dette initiativ er overgangen til at yde bistand i form af direkte budgetstøtte, således at den udelukkende administreres inden for partnerlandets egne systemer.

Kommissionens indsats for at styrke koordineringen med medlemsstaterne (Den Europæiske Konsensus om Udvikling) og andre donorer illustreres af det tætte samarbejde efter Tsunamien med regeringer, civilsamfundet i de berørte lande, internationale ngo'er og finansielle institutioner. Ved at hjælpe med at fastlægge leveringsmekanismer, som f.eks. genopbygningstrustfonde, med regeringer og det internationale samfund, sikrede EU, at de berørte samfund også blev fuldt involveret i udarbejdelsen af rekonstruktionsprojekter.

Paris-erklæringen af 2. marts 2005⁽⁶⁾ om bistandens nyttevirkning er en aftale mellem næsten 100 lande – omfattende bistandsmodtagere og -donorer, herunder de 25 medlemsstater og Kommissionen – og mere end 25 udviklingsagenturer, der skal yde bistand på en måde, der bedst muligt medvirker til, at millenniumudviklingsmålene kan nås inden 2015. Paris-erklæringen omfattede en forpligtelse til at opstille og forfølge mål ved anvendelse af 12 forskellige resultatindikatorer⁽⁷⁾. Målene og indikatorerne er af en sådan art, at underskriverne af deklARATIONEN kan overvåge resultaterne på globalt niveau.

De 12 indikatorer anvendes til at måle fremskridt på baggrund af de **fem partnerskabsforpligtelser**, der er omhandlet i Paris-erklæringen: partnerlandets *ejerskab, tilpasning* af donorer til landenes nationale udviklingsrammer, harmonisering af donorerens foranstaltninger, *forvaltning med henblik på resultater og gensidig ansvarlighed* for resultater for donorer og partnere. EU forpligter sig til at sikre en rettidig gennemførelse af erklæringen. Det forventes af Kommissionen, at den rapporterer om de fremskridt, der er gjort med hensyn til effektivitetsdagsordenen på EU-plan, og forelægger Rådet en rapport om de resultater, der er opnået i de enkelte lande. Den har til det formål udviklet et enkelt interaktivt redskab til indberetning af resultater vedrørende tilpasning og harmonisering.

⁽⁶⁾
<http://www.oecd.org/dataoecd/11/41/34428351.pdf>

⁽⁷⁾
DAC. CHAIR (2005) 12/REV.1.

4 | 2 Evaluering

Evalueringen tager sigte på at øge bistandens effekt og i 2005 blev programmet til forbedring af evalueringsmetoden afsluttet. Der blev iværksat elleve nye evalueringer i 2005. Der er mange andre på vej, herunder to større fællesevalueringer, én om generel budgetstøtte og en anden om koordinering, komplementaritet og kohærens. De to vigtigste evalueringresultater i 2005 vedrørte to lande (Benin og Ghana), to regioner (Caribien og Latinamerika) og en sektor (privatsektorudvikling). Evalueringen af Kommissionens bistand til Ghana viste f.eks., at den hovedsagelig er synlig hvad angår øget adgang til rent vand, sanitære faciliteter og basal uddannelse og sundhedspleje for de fattigste dele af befolkningen. Generelt viser evalueringerne imidlertid, at der er lange frister i forbindelse med gennemførelsen, og de påpeger, at Kommissionens procedurer er stive og langsomme. Der blev i 2005 afsluttet to evalueringsrapporter om det europæiske initiativ for demokrati og menneskerettigheder og en undersøgelse af anvendeligheden af dets indikatorer med generelt positive resultater.

4 | 3 Forvaltning

Kommissionen fortsatte i 2005 med at skifte fokus fra input til output og effektspørgsmål, eftersom de har indvirkning på ydelsen af bistand. **Fokuseringen på kvalitet** fortsættes efter reformen af forvaltningen af bistanden til tredjelande, der blev gennemført de foregående fire år (2001-2004).

Resultatet af gennemførelsen af disse reformer blev beskrevet i en offentlig rapport om *kvalitativ vurdering af reformerne inden for forvaltning af bistand til tredjelande*⁽¹⁶⁾, der blev offentliggjort i juli 2005. Denne rapport gennemgår operationelle, organisatoriske og metodologiske reformer i forbindelse med levering af bistand og vurderer effekt og resultater.

Effekten af reformerne har været at sikre en stadig reduktion af den tid, der anvendes til at yde bistand, med højere betalingsniveauer hvert år og gennemsnitligt kortere tid til gennemførelse af bistandsforanstaltninger.

Som en konsekvens af afslutningen af decentraliseringsprocessen – dvs. uddelegeringen af forvaltningsansvaret for de fleste udviklingsprogrammer til Kommissionens delegationer i de enkelte lande – blev EuropeAid- samarbejdskontorets hovedkvarterstruktur ændret i marts 2005 med henblik på at tilvejebringe mere hjælp og bistand til delegationerne og afspejle overførslen af Vestbalkan-landene til GD for Udvidelse i lyset af disse landes mulige medlemskab af EU.

⁽¹⁶⁾
SEK(2005) 963.

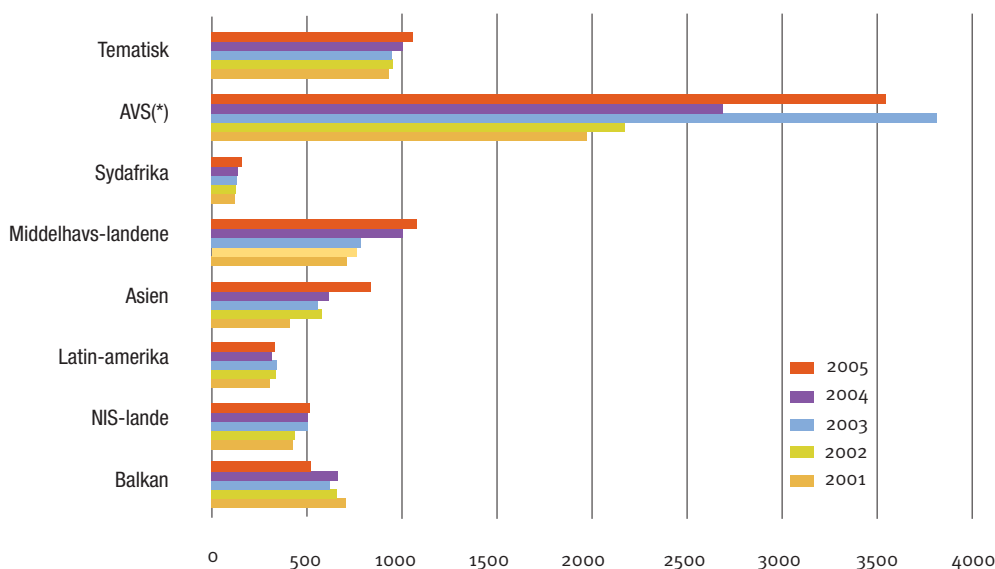

4 | 4 Resultater

Europa-Kommissionen var i 2005 **meget hurtig og effektiv** med hensyn til gennemførelsen af programmer, hvorved de finansielle ressourcer hurtigt kunne nå frem til dem, der havde behov for dem. Resultaterne viser værdien af de reformer, der blev iværksat i 2000 med henblik på at forbedre den måde, hvorpå Kommissionens bistand til tredjelande udbetales.

I 2005 steg forpligtelserne til 8 mia. EUR, hvilket er 16 % mere end i 2004. Forpligtelserne i forhold til lande i Afrika, Caribien og Stillehavet steg med mere end 1 mia. EUR og nåede næsten det rekordhøje 2003-niveau. Hvad angår forpligtelserne i forhold til Asien, kunne der også registreres en kraftig stigning (på næsten 50 %) i forhold til 2004. Der blev ydet udviklingsbistand på 6,2 mia. EUR sammenlignet med 5,7 mia. EUR det foregående år.

Tabel 1 | **EuropeAid – Regional udvikling i perioden 2001-2005**
Forpligtelser (mio. EUR)
 Bistand til tredjelande forvaltet under EuropeAid (plus CARDS)

EuropeAid-fortpligtelser i 2005 + fortpligtelser indgået af GD for Udvildelse (CARDS)

Undtagen Sydafrika-bidrag til fredsfonten

Undtagen administrative omkostninger, der ikke forvaltes under EuropeAid

Regional fordeling efter geografiske og tematiske budgetposter

(*) AVS-region omfatter EUF + bananbudgetposten 2001-2005.

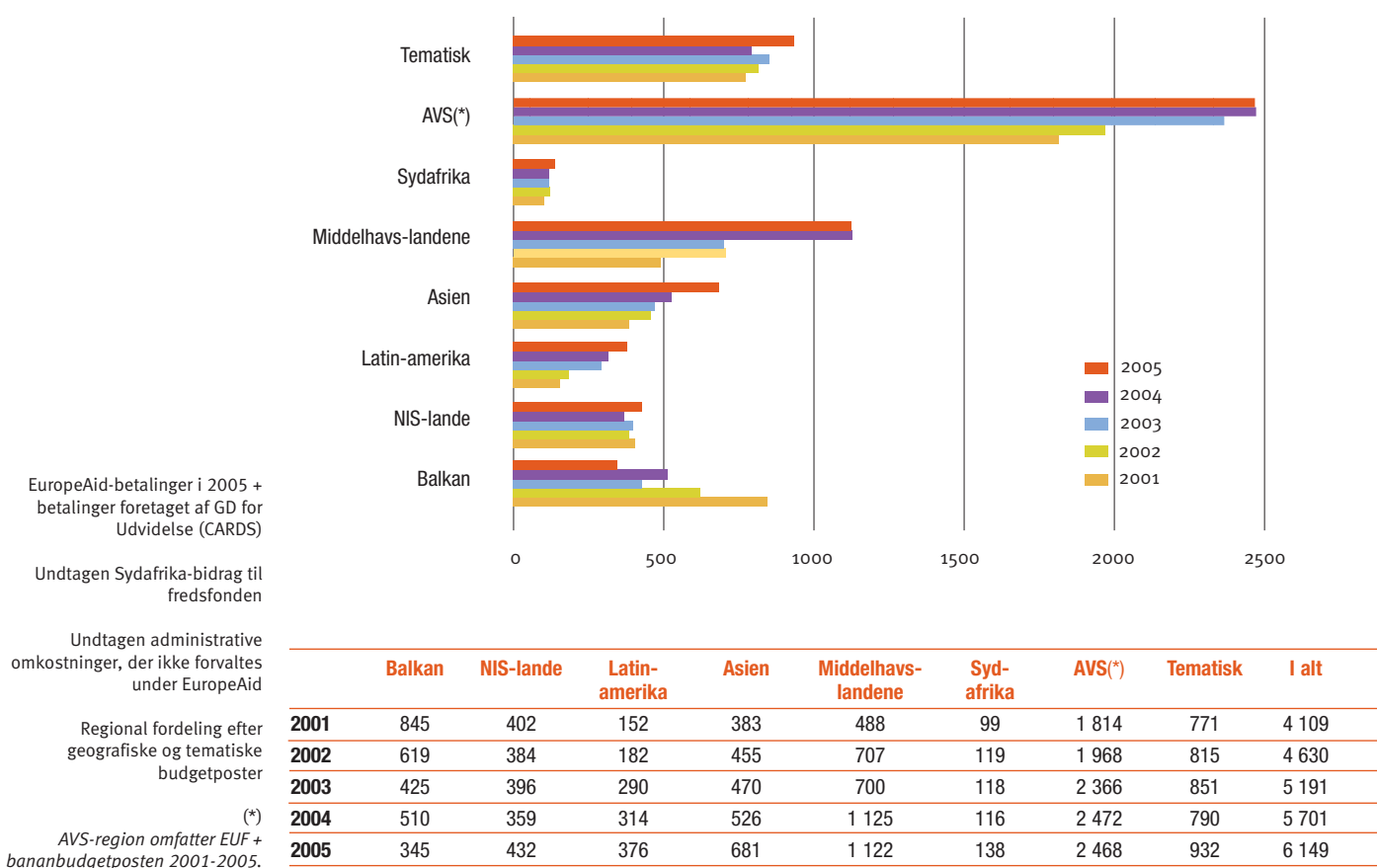
	Balkan	NIS-lande	Latin-amerika	Asien	Middelhavs-landene	Syd-afrika	AVS(*)	Tematisk	I alt
2001	705	426	301	407	709	121	1 971	928	5 568
2002	658	432	333	575	762	124	2 169	949	6 002
2003	620	504	342	558	782	127	3 811	943	7 687
2004	663	504	312	611	1 003	135	2 685	1 001	6 916
2005	519	515	329	834	1 075	155	3 546	1 055	8 027

Takket være reformerne forvalter Kommissionen de finansielle ressourcer mere effektivt, både i forbindelse med sine interne procedurer og under gennemførelsen af selve programmerne. En sammenligning mellem 2001 og 2005 viser, at forpligtelserne er steget med

44 %, og at betalingerne er steget med 50 %. Af tallene fremgår det, at gennemførelsen af foranstaltningerne gennemsnitligt tager 3,32 år, mod 3,55 år i 2004 og næsten fem år i 2000.

Tabel 2 | **EuropeAid – Regional udvikling i perioden 2001-2005**
Betalinger (mio. EUR)
 Bistand til tredjelande forvaltet under EuropeAid (plus CARDS)

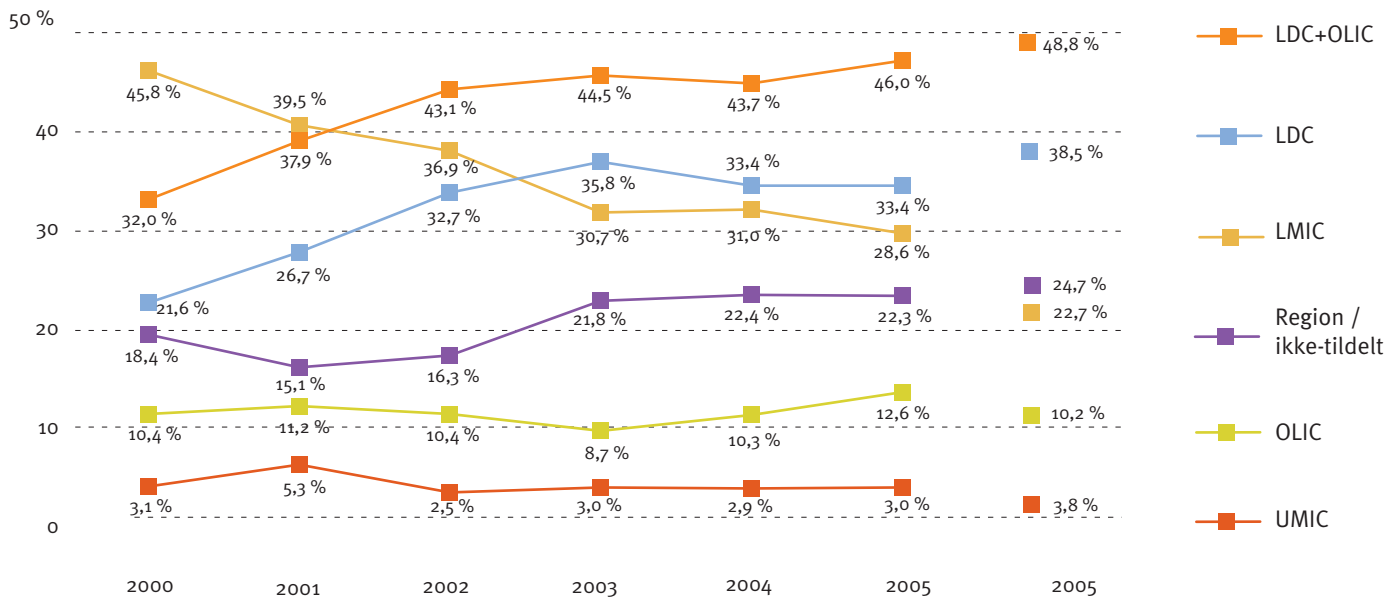

Omfanget af den officielle udviklingsbistand, der forvaltes af Kommissionen, og som er bestemt for lavindkomstlande, herunder de mindst udviklede, øgedes igen mærkbart. Denne bistand steg fra ca. 1,5 mia. EUR i 2000 til mere end det dobbelte – omkring 3,2 mia. EUR –

i 2005. Procentuelt var der tale om en stigning fra 32 % i 2000 til 45,8 % i 2005. Denne tendens formodes at fortsætte, da over halvdelen af de nye forpligtelser, der blev indgået i 2005, vedrørte disse lande.

Tabel 3 | 2000-2005 Fokus på fattigdom
Kommissionens nettoudbetalinger af officiel udviklingsbistand Forpligtelser

2000-2003 – EU-indberetning til DAC (efter samme metode: landespecifikke bevillinger for LDC'er/LIC'er – inkl. EIB- /samlede betalinger)

2004 Årsberetningsoplysninger
2005 Årsberetningsøvelse (iflg. DAC-liste over modtagere fra december 2005)

LDC: Least Developed Countries (mindst udviklede lande) | OLIC: Other Low Income Countries (andre lavindkomstlande) | LMIC: Lower Middle Income Countries (mellemindkomstlande i lavere gruppe) | UMIC: Upper Middle Income Countries (mellemindkomstlande i højere gruppe) | REGION/IKKE-TILDELT: Regionale programmer og ikke-tildelt

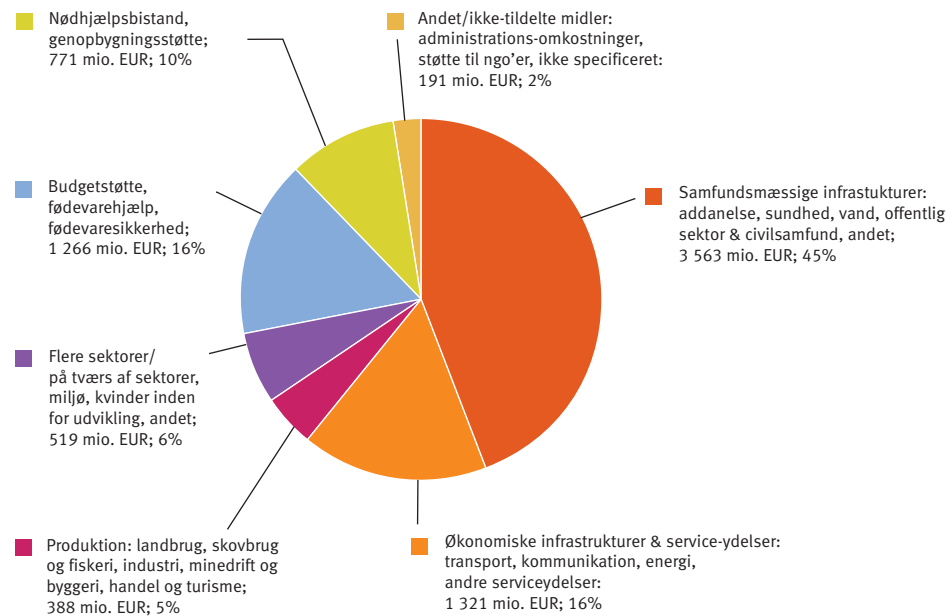

Hastighed og effektivitet er vigtige faktorer, men det, der virkelig tæller, er de resultater, der opnås. De resultater, der er opnået med Kommissionens resultatorienterede overvågningssystem, som er baseret på uafhængige eksperter's jævnlige evalueringer på stedet, viser en klar

tendens hen imod stadig forbedring af kvaliteten. Navnlig er resultaterne med hensyn til projekternes og programmernes effektivitet og bæredygtighed forbedret betydeligt siden 2001.

Tabel 4 | **Fordeling på sektorer**

EuropeAid-forpligtelser for 2005 + forpligtelser indgået af GD for Udvidelse (CARDS)
 Undtagen Sydafrika-bidrag til fredsfacilitet
 Undtagen administrative omkostninger, der ikke forvaltes af EuropeAid

Kommissionen er fast besluttet på yderligere at forbedre sin forvaltning af de midler, som den har ansvaret for, og har foreslået at forenkle både lovgivningsgrundlaget for bistanden til tredjelande (instrumenterne) og sine egne interne procedurer.

Der blev i 2005 gjort en stor indsats med forberedelsen af **den næste generation af bistandsprogrammer**, som skal gennemføres inden for rammerne af de finansielle overslag for perioden 2007-2013. Kommissionen er i samarbejde med de ansvarlige myndigheder og berørte aktører i de bistandsmodtagende lande samt med medlemsstaterne og andre donorer begyndt at forberede de strategidokumenter, der skal anvendes som rettesnor i forbindelse med programmeringsprocessen for de forskellige lande og regioner. Denne proces afsluttes i 2006, således at de planlagte foranstaltninger kan gennemføres fra januar 2007.

Der er ved forberedelsen af disse strategidokumenter for lande og regioner taget hensyn til de mål og principper, der er fastlagt i erklæringen fra december 2005 om udviklingspolitikken – Den Europæiske Konsensus om Udvikling. Der har været særlig opmærksomhed om at forbedre bistandens effektivitet ved at inddrage de relevante forpligtelser, som EU og medlemsstaterne har indgået, i programmeringsprocessen.

Europa-Kommissionen

Uddrag – Årsberetning 2006
om EU's udviklingspolitik og bistand til tredjelande i 2005

Luxembourg: Kontoret for De Europæiske Fællesskabers Officielle Publikationer

2006 – 16 sider – 21 x 29,7 cm

ISBN 92-79-02334-9

Yderligere oplysninger om eksternt samarbejde:

Info Point for Eksternt Samarbejde

Publikationer, besøg og konferencer

<http://ec.europa.eu/europeaid/frontoffice>

**Europe Direct er en service, der har til formål at hjælpe
med at besvare Deres spørgsmål om Den Europæiske Union**

Frikaldsnummer (*):

00 800 6 7 8 9 10 11

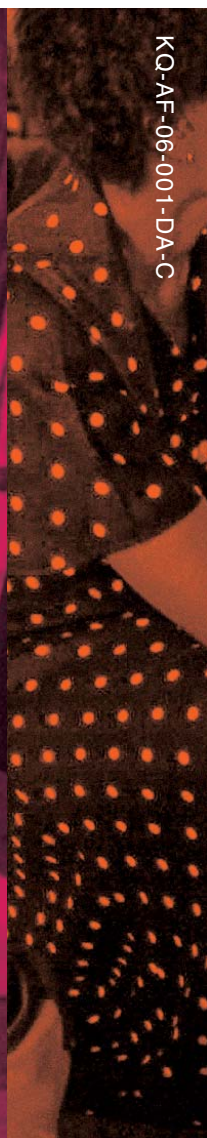
(* Nogle mobiloperatører tillader ikke opkald til 00 800-numre eller tager betaling for sådanne opkald.

SALG OG ABONNEMENTER

De betalingspublikationer og -produkter, som Publikationskontoret udgiver, fås igennem vores salgskontorer overalt i verden.

En liste over salgskontorer fås enten på Publikationskontorets websted (<http://publications.europa.eu>) eller ved at sende en fax til (352) 2929-42758.

Afgiv bestilling hos det salgskontor, der geografisk passer bedst.

Publikationskontoret
Publications.europa.eu

ISBN 92-79-02334-9

9 1789279 02334 7